

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 4 października 2019 r.,
sprawy **M.A. (A.)**
skazanego za czyn z art. 289 § 2 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 18 października 2018 r., sygn. akt VI Ka (...)
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w O.
z dnia 8 maja 2017 r., sygn. akt II K (...)

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

M.A. został oskarżony o to, że:

- 1) w dniu 30 kwietnia 2006 roku w O., województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu z Ł.K., dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia po uprzedniej kradzieży oryginalnych kluczyków - samochodu osobowego marki T. numer rejestracyjny (...) o wartości 15000 złotych, który następnie porzucił w stanie uszkodzonym, w wyniku czego powstały straty w wysokości 300 złotych oraz dokonał z wyżej wymienionego pojazdu zaboru w celu przywłaszczenia radioodtwarzacza CD S., dwóch kurtek, koła zapasowego, klucza do kół, płyt CD

o łącznej wartości 1200 złotych na szkodę A.K., to jest o czyn z art. 289 § 2 k.k. w zb. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

- 2) w dniu 28 lipca 2006 roku w O., województwa [...], działając wspólnie i w porozumieniu z M.K., po uprzednim użyciu przemocy polegającej na szarpaniu i odpychaniu T.K., dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu marki O. o numerze rejestracyjnym (...) o wartości nie mniejszej niż 3000 złotych, a następnie pojazd ten porzucił z uszkodzonym silnikiem, chłodnicą i stacyjką, powodując łączne straty o wartości 2050 złotych na szkodę T.K., to jest o czyn z art. 289 § 3 k.k.;
- 3) w dniu 5 sierpnia 2006 roku w O., województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu z M.K., dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu marki P. numer rejestracyjny (...) o wartości nie mniejszej niż 1300 złotych, a następnie porzucił pojazd w stanie po całkowitym spaleniu, w wyniku czego powstały straty w wysokości 1300 złotych na szkodę S.W., to jest o czyn z art. 289 § 2 k.k.;
- 4) w dniu 28 sierpnia 2006 roku w K., województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu z M.K. oraz A.K., dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu marki P. numer rejestracyjny (...) o wartości 8000 złotych wraz ze znajdującymi się w jego wnętrzu dokumentami w postaci dowodu rejestracyjnego wyżej wymienionego pojazdu, dowodu osobistego, prawa jazdy, książeczki wojskowej, paszportu, legitymacji emeryta oraz licencji na wykonywanie zawodu taksówkarza - dotyczącymi T.B., a następnie pojazd porzucił w stanie po całkowitym spaleniu, w wyniku czego powstały straty w wysokości 8000 złotych na szkodę T.B., to jest o czyn z art. 289 § 2 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;
- 5) w dniu 23 lipca 2006 roku w J., województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu z M.K. oraz A.K., dokonał kradzieży radioodtwarzacza P., telefonu komórkowego M. i zegarka C., o łącznej wartości 3000 złotych poprzez zastosowanie przemocy na osobie D.K. w postaci wyciągnięcia wyżej wymienionego ze stojącego samochodu, przewrócenia na ziemię, kopania po głowie i całym ciele na szkodę D.K., to jest o czyn z art. 280 § 1 k.k.;

- 6) w dniu 17 września 2006 roku w O., województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą dokonał zaboru w celu przywłaszczenia portfela z zawartością pieniędzy w kwocie 1200 złotych i dokumentów w postaci dowodu osobistego, prawa jazdy M.P., dowodu rejestracyjnego i polisy OC na samochód S. numer rejestracyjny (...), torebki damskiej oraz dwóch telefonów komórkowych: jednego marki N.i drugiego marki S. w wyniku czego powstały straty w wysokości 3500 złotych na szkodę M.P. i B.P., to jest o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;
- 7) w dniu 25 listopada 2006 roku w O., województwa (...), dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu osobowego marki F. numer rejestracyjny (...) o wartości 7500 złotych, a następnie porzucił go z uszkodzoną felgą i zarysowaniami powłoki lakierniczej, w wyniku czego powstały straty w wysokości 500 złotych na szkodę J.M., to jest o czyn z art. 289 § 1 k.k.;
- 8) w dniu 22 grudnia 2006 roku w J., województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu z A.K. dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu osobowego marki F. numer rejestracyjny (...) o wartości 2000 złotych na szkodę W.P., to jest o czyn z art. 289 § 1 k.k.;
- 9) w dniu 22 grudnia 2006 roku w J., województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu z A.K. i M.K. dokonał zaboru w celu przywłaszczenia samochodu osobowego marki B. numer rejestracyjny (...) o wartości 18000 złotych po uprzednim pokonaniu nieustalonymi narzędziami jego zabezpieczeń na szkodę M.M., to jest o czyn z art. 279 § 1 k.k.;
- 10) w dniu 22 stycznia 2007 roku w O., województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu z M.C. dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu osobowego marki M. numer rejestracyjny (...) o wartości 8000 złotych, a następnie porzucił go w stanie po całkowitym spaleniu, w wyniku czego powstały straty w wysokości 8000 złotych na szkodę K.T., to jest o czyn z art. 289 § 2 k.k.;
- 11) w dniu 22 stycznia 2007 roku w O. województwa [...] działając wspólnie i w porozumieniu z M.C., dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu osobowego marki F. numer rejestracyjny (...) o wartości 2300 złotych, a następnie porzucił go w stanie uszkodzonym, w wyniku czego powstały straty w wysokości 500 złotych na szkodę H.S., to jest o czyn z art. 289 § 2 k.k.;

- 12) w dniu 4 lutego 2007 roku w O., województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu z M.C. dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu osobowego marki V. numer rejestracyjny (...) o wartości 1500 złotych, a następnie porzucił go w stanie po całkowitym spaleniu, w wyniku czego powstały straty w wysokości 1500 złotych na szkodę D.G., to jest o czyn z art. 289 § 2 k.k.;
- 13) w dniu 10 lutego 2007 roku w J., województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu z M.C., dokonał zaboru w celu przywłaszczenia samochodu osobowego marki V. numer rejestracyjny (...) o wartości 3000 złotych na szkodę R.K., to jest o czyn z art. 278 § 1 k.k.;
- 14) w dniu 15 września 2006 roku w O., województwa (...), po uprzedniej kradzieży kluczyków, dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu marki V.1 numer rejestracyjny (...) o wartości 2000 złotych na szkodę T.S., to jest o czyn z art. 289 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia z 8 maja 2017 r., sygn. akt II K (...) Sąd Rejonowy w O. :

- w punkcie I. uznał oskarżonego M.A. za winnego dokonania zarzucanego mu w punkcie 1 czynu z art. 289 § 2 k.k. w zb. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za ten czyn skazał oskarżonego i na podstawie art. 289 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;
- w punkcie II. uznał oskarżonego M.A. za winnego dokonania zarzucanego mu w punkcie 2. czynu z art. 289 § 3 k.k. i za ten czyn skazał oskarżonego i na podstawie art. 289 § 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności;
- w punkcie III. uznał oskarżonego M.A. za winnego dokonania zarzucanego mu w punkcie 3. czynu z art. 289 § 2 k.k. i za ten czyn skazał oskarżonego;
- w punkcie IV. uznał oskarżonego M.A. za winnego dokonania zarzucanego mu w punkcie 4. czynu z art. 289 § 2 k.k. i za ten czyn skazał oskarżonego;
- w punkcie V. w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu w punkcie 9. z art. 279 § 1 k.k. uznał oskarżonego M.A. za winnego tego, że w dniu 22 grudnia 2006 roku w J., województwa [...], działając wspólnie i w porozumieniu z A.K., dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu osobowego marki B.

numer rejestracyjny (...) o wartości 18000 złotych, po uprzednim pokonaniu nieustalonymi narzędziami jego zabezpieczeń na szkodę M.M., co stanowi czyn z art. 289 § 2 k.k. i za ten czyn skazał oskarżonego;

- w punkcie VI. uznał oskarżonego M.A. za winnego dokonania zarzucanego mu w punkcie 10. czynu z art. 289 § 2 k.k., ustalając, iż wartość pojazdu wynosiła 22000 złotych i za ten czyn skazał oskarżonego;
- w punkcie VII. uznał oskarżonego M.A. za winnego dokonania zarzucanego mu w punkcie 11. czynu z art. 289 § 2 k.k. i za ten czyn skazał oskarżonego;
- w punkcie VIII. uznał oskarżonego M.A. za winnego dokonania zarzucanego mu w punkcie 12. czynu z art. 289 § 2 k.k. i za ten czyn skazał oskarżonego;
- w punkcie IX. w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu M.A. w punkcie 13. uznał oskarżonego za winnego tego, że w dniu 10 lutego 2007 roku w J., województwa [...], działając wspólnie i w porozumieniu z M.C., dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu osobowego marki V. numer rejestracyjny (...) o wartości 3000 złotych na szkodę R.K., a następnie porzucił go w stanie uszkodzonym i w takich okolicznościach, że zachodziło niebezpieczeństwo utraty lub uszkodzenia pojazdu albo jego części lub zawartości, co stanowi czyn z art. 289 § 2 k.k. i za ten czyn skazał oskarżonego;
- w punkcie X. uznając, iż przypisanych mu czynów z punktów 3., 4., 9., 10., 11., 12., 13, oskarżony M.A. dopuścił się w ciągu przestępstw określonym w art. 91 § 1 k.k. na podstawie art. 289 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu za te czyny karę roku pozbawienia wolności;
- w punkcie XI. uznał oskarżonego M.A. za winnego dokonania zarzucanych mu czynów z punktów 7., 8. i 14. z art. 289 § 1 k.k. i za każdy z tych czynów skazał oskarżonego, przyjmując, iż dopuścił się tych czynów w ciągu przestępstw określonym w art. 91 § 1 k.k., na podstawie art. 289 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;
- w punkcie XII. uznał oskarżonego M.A. za winnego dokonania zarzucanego mu w punkcie 5. czynu z art. 280 § 1 k.k. i za ten czyn skazał oskarżonego i na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę

grzywny w rozmiarze 180 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na 10 złotych;

- w punkcie XIII. uznał oskarżonego M.A. za winnego dokonania zarzucanego mu w punkcie 6. czynu z art. 278 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za ten czyn skazał oskarżonego i na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności;
- w punkcie XIV. na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec oskarżonego M.A. kary pozbawienia wolności i tytułem kary łącznej wymierzył oskarżonemu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;
- w punkcie XV. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zawiesił oskarżonemu M.A. na okres próby 5 (pięciu) lat;
- w punkcie XVI. na podstawie art. 73 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. oddał oskarżonego M.A. w okresie próby pod dozór kuratora;
- w punkcie XVII. na podstawie art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego M.A. tytułem naprawienia szkody:
 - a) na rzecz pokrzywdzonych M. i B.P. kwotę 1500 złotych;
 - b) na rzecz pokrzywdzonego M.T. kwotę 10.800 złotych;
 - c) na rzecz pokrzywdzonej H.S. kwotę 650 zł.

Wyrok zawiera także rozstrzygnięcia dotyczące pozostałych oskarżonych oraz w przedmiocie kosztów procesu.

Powyższy wyrok został zaskarżony m.in. przez obrońcę oskarżonego M.A., oskarżyciela posiłkowego i prokuratora.

Obrońca M.A. zaskarżyła orzeczenie w zakresie punktów X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVII oraz XL podnosząc zarzuty:

- rażącej niewspółmierności kary oraz orzeczonego środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody poprzez orzeczenie wobec M.A. rażąco wysokich kar, wynikającej z nieuwzględnienia w odpowiednim stopniu wobec ww. oskarżonego istotnych okoliczności łagodzących, w tym faktu przyznania się przez oskarżonego do winy oraz opisanie przebiegu zdarzeń. Obrońca podniosła także, że wymierzona względem oskarżonego M.A. kara pozbawienia wolności

nie odzwierciedla należycie stopnia społecznej szkodliwości przypisanego mu przestępstwa oraz nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary, jakie winna ona spełnić w zakresie prewencji szczególnej i społecznego oddziaływania;

- błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść orzeczenia, „poprzez pominięcie faktu, iż sprawa oskarżonego M.A. rozpoznawana była na rozprawie także w dniu 9 września 2016 roku, a w konsekwencji błędne ustalenie wysokości należnej obrońcy J.P.U. opłaty tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej w sprawie z urzędu w kwocie 756 zł (powiększonej o należny podatek) i naruszenie przepisów § 14 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2002 nr 163 poz. 1349) oraz § 2 ust. 3, § 14 ust. 1 pkt 1, § 14 ust. 2 pkt 3 oraz § 16 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, w sytuacji gdy obrońca oskarżonego M.A., radca prawny J.P.U., obecna była na 6 rozprawach (w dniach: 9 września 2016 roku, 9 listopada 2016 roku, 16 grudnia 2016 roku, 27 stycznia 2017 roku, 8 marca 2017 roku oraz 28 kwietnia 2017 roku), co winno zdaniem skarżącej doprowadzić Sąd Rejonowy w O. do ustalenia wynagrodzenia obrońcy w kwocie 840,00 zł (powiększonej o należny podatek)”.

W oparciu o powyższe, na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k., wniosła o:

- 1) zmianę zaskarżonego orzeczenia i orzeczenie wobec oskarżonego M.A. kar łagodniejszych, a następnie kary łącznej z uwzględnieniem zasady pełnej absorpcji,
- oraz
- 2) zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie XL poprzez zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego J.P.U., obrońcy z urzędu M.A., kwoty 840,00 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej na rzecz

ww. oskarżonego z urzędu i polecenie wypłaty po powiększeniu tej kwoty o podatek od towarów i usług,

- 3) zwolnienie oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za II instancję i przejęcie wydatków na rachunek Skarbu Państwa, albowiem ich uiszczenie przez oskarżonego M.A. byłoby dla niego zbyt uciążliwe ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów, a także przemawiające za tym względy słuszności.

Oskarżyciel posiłkowy M.T. zaskarżył powyższy wyrok na niekorzyść oskarżonych M.C. i M.A. w części dotyczącej orzeczenia wobec tych oskarżonych środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę przez każdego z nich na jego rzecz kwoty po 10.800 zł, zarzucając rozstrzygnięciu bezpodstawne ukształtowanie obowiązku naprawienia szkody na zasadzie pro parte, zamiast na zasadzie solidarności.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o zmianę wyroku sądu pierwszej instancji w zaskarżonej części, poprzez orzeczenie wobec oskarżonych M.A. i M.C. obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę na jego rzecz kwoty 21.600 zł. w sposób solidarny.

Prokurator zaskarżył wyrok w części dotyczącej kar na niekorzyść oskarżonych M.A., M.K., M.C. i A.K. zarzucając mu:

- II. „naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia, tj. obrazę art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k. poprzez prowadzenie postępowania w sposób rażąco przewlekły, co w konsekwencji doprowadziło do wydania „niechlujnego” i pochopnego w zakresie kar orzeczenia, ale kończącego definitywnie udrękę referenta z niniejszym postępowaniem”;
- III. „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść orzeczenia w zakresie kary poprzez uznanie, że mimo kryminalnej przeszłości M.A., M.K., M.C. i A.K., ilości dokonanych przestępstw oraz znacznego stopnia społecznej szkodliwości przypisanych im czynów – istnieją przesłanki do orzeczenia kar z dobrodziejstwem warunkowego zawieszenia ich wykonania”,
- IV. „rażącą niewspółmierność kar orzeczonych wobec M.A., M.K., M.C. i A.K., w tym naruszenie art. 91 § 1 k.k., zgodnie z którym przyjęcie zaistnienia ciągu

przestępstw zwiększa o połowę górne ustawowe zagrożenie, a w kwestionowanym wyroku przepis ten zastosowano jedynie w celu obniżenia wysokości orzeczonych kar”.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku m.in. poprzez wymierzenie M.A. za czyn I. kary 1 roku pozbawienia wolności oraz grzywny 100 stawek po 10 zł; za czyn II. kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 150 stawek po 10 zł grzywny; za czyn III. kary 1 roku pozbawienia wolności i 100 stawek po 10 zł grzywny; za czyn IV. kary 1 roku pozbawienia wolności i 100 stawek po 10 zł grzywny; za czyn V. kary 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 200 stawek po 10 zł grzywny; za czyn VI. kary 8 miesięcy pozbawienia wolności i 100 stawek po 10 zł grzywny; za czyn VII. kary 8 miesięcy pozbawienia wolności i 100 stawek po 10 zł grzywny; za czyn VIII. kary 8 miesięcy pozbawienia wolności i 100 stawek po 10 zł grzywny; za czyn IX. kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 150 stawek po 10 zł grzywny; za czyn X. kary 1 roku pozbawienia wolności i 100 stawek po 10 zł grzywny; za czyn XI. kary 1 roku pozbawienia wolności i 100 stawek po 10 zł grzywny; za czyn XII. kary 1 roku pozbawienia wolności i 100 stawek po 10 zł grzywny; za czyn XIII. kary 1 roku pozbawienia wolności i 100 stawek po 10 zł grzywny; za czyn XIV. kary 1 roku pozbawienia wolności i 100 stawek po 10 zł grzywny oraz orzeczenie kary łącznej 7 lat pozbawienia wolności i 800 stawek po 10 zł grzywny. W przypadku uznania, że czyny III, IV, IX, X, XI, XII i XIII stanowią ciąg przestępstw wniósł o orzeczenie jednej kary 4 lat pozbawienia wolności, a w przypadku uznania, że czyny VII, VIII i XIV stanowią ciąg przestępstw orzeczenie jednej kary 2 lat pozbawienia wolności.

Wyrokiem z dnia 18 października 2018 r., sygn. akt VI Ka (...), Sąd Okręgowy w W. przyjmując za podstawę powołane przepisy w brzmieniu obowiązującym na czas popełnienia przestępstw:

I. zmienił wyrok w zaskarżonej części w ten sposób, że:

- uchylił rozstrzygnięcia z pkt. XIV, XV, XVI, XXI, XXII, XXIII, XXVII, XXVIII, XXXVII, XXXVIII i XXXIX,
- zaostriął wymierzoną w pkt. I oskarżonemu M.A. karę i przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. na podstawie art. 289 § 2 i 4 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył

- oskarżonemu M.A. karę roku pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
- zaostriął wymierzoną w pkt. II oskarżonemu M.A. karę i na podstawie art. 289 § 3 i 4 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu M.A. karę roku pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 150 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
 - w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu M.A. w pkt. 4 aktu oskarżenia, a przypisanego w pkt. IV wyroku ustalił, że oskarżony M.A. w dniu 23 lipca 2006 r. w K., działając wspólnie i w porozumieniu z M.K. oraz A.K., dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu marki Polonez numer rejestracyjny (...) o wartości 8.000 zł, a następnie porzucił pojazd w stanie po całkowitym spaleniu, w wyniku czego powstały straty w wysokości 8.000 zł na szkodę T.B., co zakwalifikował jako występki z art. 289 § 2 k.k. i zaostriął wymierzoną w pkt. X oskarżonemu M.A. karę i na podstawie art. 289 § 2 i 4 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 300 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
 - zaostriął wymierzoną w pkt. XI oskarżonemu M.A. karę, przy czym ustalił, że oskarżony czynu zarzucanego mu w pkt. 7 aktu oskarżenia dopuścił się w dniu 24 listopada 2006 r. i na podstawie art. 289 § 1 i 4 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu M.A. karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
 - zaostriął wymierzoną w pkt. XIII oskarżonemu M.A. karę i na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu M.A. karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,
 - na podstawie art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec oskarżonego M.A. kary pozbawienia wolności i grzywny i jako karę łączną wymierzył mu karę 5 lat pozbawienia wolności oraz

grzywnę w wysokości 600 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł,

- uchylił rozstrzygnięcia z pkt. XVII ppkt b) i c) oraz pkt. XXIX ppkt a) i b) i na podstawie art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonych M.A. i M.C. obowiązek naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody w całości poprzez zapłatę solidarnie: na rzecz M.T. kwoty 21.600 zł oraz na rzecz H. . kwoty 1800 zł,
- w pkt. XL zasądził od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego J.P.U. w miejsce kwoty 756 zł kwotę 840 zł.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok, w części odnoszącej się M.A., został utrzymany w mocy.

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcia dotyczące pozostałych oskarżonych oraz w przedmiocie kosztów procesu.

Od powyższego wyroku kasację wywiódł obrońca skazanego M.A., który zaskarżył orzeczenie w całości, zarzucając mu rażące naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. tj. nieprzeprowadzenie prawidłowej kontroli odwoławczej i bezpodstawne uwzględnienie apelacji oskarżyciela publicznego, co skutkowało zmianą zgodnych ze wskazaniem wiedzy prawidłowych rozstrzygnięć Sądu I instancji w zakresie zastosowania wobec skazanego przepisów o nadzwyczajnym złagodzeniu kary wobec jego postawy procesowej, co zostało podkreślone przez Sąd I Instancji w uzasadnieniu orzeczenia.

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie w całości przedmiotowego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o pozostawienie jej bez rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy, z przyczyn wskazanych poniżej, okazała się oczywiście bezzasadna.

Zarówno z treści zarzutu kasacyjnego, jak i wywodów zawartych w uzasadnieniu nadzwyczajnego środka zaskarżenia wynika, że twierdzenie

o rażąco wadliwym, sprzecznym z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., procedowaniu sądu odwoławczego obrońca opiera wyłącznie na tezie, iż „wbrew wskazaniom wiedzy, uwzględniając apelację oskarżyciela publicznego”, organ odwoławczy zanegował prawidłowe rozstrzygnięcia Sądu I instancji w zakresie zastosowania wobec M.A. nadzwyczajnego złagodzenia kary z art. 60 § 3 k.k. Tak sformułowany zarzut jest jednak absolutnie nietrafny. Wbrew bowiem temu co twierdzi skarżący, sąd pierwszej instancji, kształtując wymiar orzeczonych wobec wyżej wymienionego kar, nie oparł się na wspomnianej regulacji. Nie wynika to bowiem ani z treści wyroku organu a quo, ani też z pisemnych motywów jego orzeczenia, w tym również z wywodów zawartych na stronie 23 tego dokumentu, gdzie według twierdzeń obrońcy, miały się one znajdować. Sąd pierwszej instancji zwrócił co prawda uwagę na przyznanie się M.A. do winy oraz ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnieniu przestępstw i wyeksponował fakt, że bez jego postawy nie byłoby możliwe ujawnienie sprawców tych czynów i przedstawienie im zarzutów, ale okoliczności te potraktował wyłącznie jako jeden z wyznaczników pozwalających na powzięcie w stosunku do oskarżonego pozytywnej prognozy kryminologicznej i w konsekwencji warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej wobec niego kary łącznej pozbawienia wolności. Z wypowiedzi organu a quo nie wynika natomiast, by przyjął on, że w stosunku do M.A., co do któregośkolwiek z przypisanych mu przestępstw, zaktualizowały się przesłanki nadzwyczajnego złagodzenia kary z art. 60 § 3 k.k.

Każda z wymierzonych temu oskarżonemu przez sąd pierwszej instancji kar jednostkowych, orzeczonych tak za pojedyncze przestępstwa, jak i za ciągi przestępstw, mieściła się wszak w granicach ustawowego zagrożenia. Zauważyć nadto należy, że jedynie trzech z przypisanych analizowanemu wyrokiem przestępstw M.A. dopuścił się działając wspólnie i w porozumieniu z dwiema osobami (czyny przypisane w punktach IV, V, XII części dyspozytywnej wyroku sądu pierwszej instancji; zob. także uzasadnienie wyroku sądu pierwszej instancji). Pozostałe występki popełnił działając wspólnie i w porozumieniu z jedną osobą lub sam (czyny przypisane w punktach I, II, III, VI, VII, VIII, IX, XI, XIII części dyspozytywnej wyroku sądu pierwszej instancji), a ta okoliczność, bez względu na postawę oskarżonego, zasadniczo wykluczała możliwość zastosowania do nich

art. 60 § 3 k.k. Dobrodziejstwo wynikające z tego przepisu dotyczy (i dotyczyło) bowiem wyłącznie sprawcy współdziałającego w popełnieniu przestępstwa z innymi osobami, a więc z co najmniej dwiema (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 1999 r., I KZP 38/98 OSNKW 1999/3-4/12, a także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2007 r., III KK 476/06, OSNwSK 2007/1/236). Co prawda czyny przypisane w punktach IV i V części dyspozytywnej wyroku zostały potraktowane przez sąd pierwszej instancji jako popełnione w warunkach ciągu przestępstw z przestępstwami przypisanymi w punktach III, VI, VII, VIII i IX części dyspozytywnej wyroku, co - przy spełnieniu warunków z art. 60 § 3 k.k. do przestępstw przypisanych w ww. punktach IV i V - otwierałoby teoretycznie możliwość zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary do kary orzeczonej za ten ciąg. Sąd meriti jednak tego nie uczynił i co więcej – nawet gdyby przyjąć, że owe warunki zostały w stosunku do tych dwóch przestępstw spełnione – nie był do tego zobowiązany. Pamiętać bowiem należy, że ciąg przestępstw jest instytucją, która umożliwia sądowi nadzwyczajne obostrzenie kary. Zgodnie zaś z art. 57 § 2 k.k. *jeżeli zbiegają się podstawy nadzwyczajnego złagodzenia i obostrzenia, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie albo obostrzenie kary*. Z tego też powodu zasadnie wskazuje się, że „w sytuacji gdy sprawca popełnił przestępstwa w warunkach ciągu przestępstw (art. 91 § 1 k.k.), przy czym co do niektórych z tych przestępstw zachodziły przesłanki przewidziane w art. 60 § 3 k.k., sąd, orzekając jedną karę na podstawie przepisu, którego znamiona każde z tych przestępstw wyczerpuje, może - na podstawie art. 57 § 2 k.k. - albo zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, albo wymierzyć karę z nadzwyczajnym jej obostrzeniem, albo orzec karę w granicach "zwyczajnego" ustawowego zagrożenia, natomiast przy podejmowaniu decyzji, którą z możliwości wybrać i w jakiej wysokości orzec karę, powinien kierować się dyrektywami wymiaru kary określonymi w art. 53 k.k.” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2008 r., III KK 363/07, OSNKW 2008/4/28).

W analizowanej sprawie, co wynika wprost z uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji, przy orzekaniu wszystkich kar jednostkowych sąd opierał się na dyrektywach wymiaru kary z art. 53 k.k. i w żadnym miejscu – co podkreślono wyżej - nie odwołał się do przepisu art. 60 § 3 k.k.

Opisane wyżej okoliczności są wystarczające do stwierdzenia, że zarzut kasacyjny opierający się na twierdzeniu, iż sąd odwoławczy wadliwie przeprowadził kontrolę odwoławczą, doprowadzając do zmiany „zgodnych ze wskazaniami wiedzy prawidłowych rozstrzygnięć Sądu I instancji w zakresie zastosowania wobec skazanego przepisów o nadzwyczajnym złagodzeniu kary wobec jego postawy procesowej” jest oczywiście bezzasadny. W tej sytuacji jedynie na marginesie, dla zupełności wyводу, zauważyć wypada, że zarówno w doktrynie, jak i w judykaturze kwestionuje się możliwość zastosowania dobrodziejstwa z art. 60 § 3 k.k. wobec sprawcy, który prezentuje chwiejną postawę i zmienia swoje wyjaśnienia (zob. m.in. I Zgoliński (w:) Kodeks karny. Komentarz, wyd. II., V. Konarska-Wrzosek (red.), WKP 2018, komentarz do art. 60, teza 10 i powołane tam orzecznictwo; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 14 czerwca 2019 r., II AKa 250/18, LEX nr 2728638). W przedmiotowej sprawie natomiast M.A., przesłuchiwany po raz pierwszy w toku postępowania przygotowawczego, co prawda przyznał się do winy i złożył obszerne wyjaśnienia (k. 254 - 258), ale w trakcie kolejnych przesłuchań w tym stadium procesu nie przyznał się do winy i odmówił składania wyjaśnień (k. 340, 801). Podobnie zachował się podczas pierwszego przesłuchania na rozprawie głównej, kiedy nie przyznał się do winy, odmówił składania wyjaśnień i oświadczył, że nie podtrzymuje odczytanych mu wyjaśnień zamieszczonych w aktach sprawy na kartach 254 – 258 (k. 1850 v. – 1851). Dopiero na rozprawie w dniu 9 września 2016 r. oświadczył, że przyznaje się do wszystkich czynów, które zostały mu zarzucone i wskazał, że jego poprzednie wyjaśnienia były w pewnym sensie linią obrony. Oświadczył również, że podtrzymuje wyjaśnienia z postępowania przygotowawczego w zakresie dotyczącym wskazania osób, z którymi popełnił zarzucone mu czyny (k. 2389 v.).

W opisanym stanie rzeczy oczywista bezzasadność podniesionego w kasacji zarzutu nie mogła zatem budzić jakichkolwiek wątpliwości, co skutkowało oddaleniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k., obciążając nimi skazanego.

as

